

ФОНД СИГУРНОСТ НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЙНАТА СИСТЕМА

София 1000, ул. "Триадница" № 8, тел. (02) 926 36 14 факс: (02) 980 12 14 e-mail: office_fses@fses.bg

ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

Приложение към ГФО на Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ към 31.12.2020 г., съгласно изискванията на т.1.4 от Заповед № ЗМФ-1338/2015 г. на министъра на финансите и т 66.2 от указания ДДС № 9/22.12.2020 г. на МФ

С изменение и допълнение на Закона за енергетиката (ДВ, бр. 56 от 2015 г.) е създаден фонд „Сигурност на електроенергийната система“ (Фонда) за управление на средствата за покриване на разходите:

- извършени от обществения доставчик, произтичащи от задълженията му по чл. 93а и 94, определени с решение на комисията, включително за минали регулаторни периоди;

- за предоставяне на премии на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници и от високоефективно комбинирано производство;

- за лихви, договорени с рамково споразумение между фонда и кредитна или друга финансираща институция за финансиране на проекти за енергийна ефективност (в сила от 02.2021 г.).

Редът и начина за управление на Фонда са регламентирани в чл.36в, 36г, 36д и 36е от Закона за енергетиката (ЗЕ).

Средствата и операциите на Фонда се включват в консолидираната фискална програма като такива на други икономически обособени лица по реда на чл.13, ал.4 от Закона за публичните финанси и не са част от държавния бюджет.

За целите на бюджетиране, отчитане и банково обслужване Фонда прилага код 2480 от Единната бюджетна класификация за 2020 г.

ГФО на Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ е изготвен в съответствие с указанията, дадени с ДДС № 09/22.12.2020 г. на Министерство на финансите.

С Решение № 63 от 30.01.2020 г. на Министерски съвет е одобрен бюджет на ФСЕС със следните показатели:

- Приходи	1 829 139 000 лв.;
- Разходи	1 829 139 000 лв.;

През отчетния период Управителния съвет на ФСЕС прие една вътрешно-компенсирана промяна по бюджета на Фонда за 2020 г., която не промени общата финансова рамка.

Към 31.12.2020 г. е извършена една актуализация по бюджета на ФСЕС, в резултат на новото ценово решение Ц-29 на КЕВР за определяне на цените в сектор енергетика за ценовия период 2020/2021 г., както следва:

- Приходи 1 817 000 000 лв.;
- Разходи 1 817 000 000 лв.

Обявеното с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г. извънредно положение във връзка с пандемията COVID-19, заменено от извънредна епидемична обстановка в страната и разпоредбите на Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, постави организациите в нова реалност.

ФСЕС продължи да функционира като действащо предприятие при стриктно спазване на препоръките на Националния оперативен щаб за коронавируса и продължи да изпълнява функциите му възложени чрез Закона за енергетиката - да управлява средствата за покриване на разходите извършени от обществения доставчик и да предоставя премии на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници и от високоэффективно комбинирано производство. С цел превенция и ограничаване на разпространението на COVID – 19 през годината са направени разходи със средства от издръжката на ФСЕС за предприети противоепидемични мерки. Във ФСЕС са предприети следните мерки:

- оптимизиран е пропускателния режим във офиса на ФСЕС, като е въведен режим на контролиран достъп на външни лица;
- въведена е дистанционна форма на работа на служителите, за да няма струпване на хора в затворени пространства, като е организирано присъствието на един служител от всяко административно звено;
- определени са критични точки в офиса, които подлежат на дезинфекция и са осигурени необходимите почистващи продукти;
- за предотвратяване разпространението на заразата на работното място са осигурени за служителите необходимите предпазни средства – дезинфектанти, маски, ръкавици, измерване на температурата и тестове;
- проведен е извънреден инструктаж по безопасност и здраве при работа на служителите на Фонда;

- ограничени са провежданията на масови мероприятия, свързани със събиране на хора на едно място, включително провеждането на срещи и са ограничени служебните пътувания.

ПРИХОДИ

Отчетените приходи на касова основа към 31.12.2020 г. възлизат на 1 773 029 123 лв. при уточнен план 1 817 000 000 лв. или 98 на сто изпълнение. Същите са разпределени както следва:

- 269 544 389 лв. от вноски по чл.36е от ЗЕ;
- 627 353 435 лв. от приходи от фактурираните средства от цената и/или компонента от цена по чл. 30, ал. 1, т.17 от ЗЕ (такса задължение към обществото);
- 875 322 602 лв. от приходи от продажба на квоти за емисии на парникови газове по Закона за ограничаване изменението на климата;
- 809 417 лв. от приходи от лихви върху несъбрани публични държавни вземания.

С най-голям относителен дял е изпълнението на приходите по §§ 36-10 „Приходи от вноски“ 896 897 104 лв., от които 269 544 389 лв. са приходите от вноски по чл.36е от ЗЕ и 627 353 435 лв. са приходите от цена „задължение към обществото“.

Приходите по §§ 40-39 “Постъпления от продажба на квоти за емисии на парникови газове” възлизат на 875 322 602 лв. и представляват вноски от Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС), съгласно чл. 36д, ал.1, т.2 от ЗЕ.

РАЗХОДИ

Към 31.12.2020 г. Фонда при утвърдени 1 817 000 000 лв. са разходвани средства на касова основа общо в размер на 1 772 928 917 лв.

Отчетените разходи по параграфи са както следва:

По § 01-00 „Заплати и възнаграждения за персонала, нает по трудови и служебни правоотношения” са отчетени 764 450 лв., които са разходвани за заплати и възнаграждения на персонала, нает по трудови правоотношения и сключени договори за управление с председателя и членове на Управителния съвет на Фонда.

По § 02-00 „Други възнаграждения и плащания за персонал” са отчетени 59 620 лв., които представляват изплатени суми към физически лица по сключени граждански договори, за СБКО и за представително облекло.

По § 05-00 „Задължителни осигурителни вноски от работодатели” са отчетени 109 611 лв. съгласно действащата нормативна уредба и са свързани с отчетените разходи по § 01 и § 02.

По § 10-00 „Издръжка” към 31.12.2020 г. са изразходвани средства общо в размер на 278 489 лв. Отчетените разходи за издръжка са свързани с оперативната дейност на Фонда и са както следва:

- §§ 10-15 „Материали” – 22 679 лв., разходвани за закупуване на канцеларски материали, консумативи, хигиенни и почистващи материали, консумативи за превенция на разпространението на COVID-19 и др.;
- §§ 10-16 „Вода, горива и енергия” – 17 167 лв. разходвани за ВиК, ел. енергия и за закупуване на гориво за нуждите на служебен автомобил;
- §§ 10-20 „Разходи за външни услуги” – 202 182 лв. са разходвани за пощенски услуги, телекомуникационни и мобилни услуги, юридически услуги, абонаментно обслужване на техника, наем на офиса на Фонда, подновяване на сертификати на сайта и електронно банкиране, квалификация и обучение, пълна дезинфекция на офиса на ФСЕС както и други външни услуги;
- §§ 10-30 „Разходи за текущ ремонт“ - 14 702 лв., разходвани за ремонт на служебен автомобил и офис;
- §§ 10-51 „Разходи за командировки в страната“ – 2 746 лв.;
- §§ 10-62 „Разходи за застраховки“ - 2 508 лв. на служебен автомобил;
- §§ 10-92 „Разходи за договорни санкции и неустойки, съдебни обезщетения и разноски“ – 170 лв. разходи за съдебни разноски
- §§ 10-98 „Други разходи, неклассифицирани в другите параграфи и подпараграфи“ – 16 335 лв. /представителни разходи/.

По § 43-00 „Субсидии и други текущи трансфери за нефинансови предприятия” са отчетени 1 771 651 189 лв. и са с най-голям относителен дял в разходната част на Фонда. Средствата са разходени за покриване на разходите, извършени от НЕК ЕАД – Обществен доставчик /ОД/, произтичащи от задължението му по чл.93а от Закона за енергетиката и разходите за премии на производителите от ВЕИ и ВЕКП. В изпълнение на чл.36к, ал. 1 и 2 от ЗЕ в § 43-00 са отчетени преведените по сметката за чужди средства, събрани прихода на

ФСЕЛС, за плащания по чл.36б, ал.1 и 2 от ЗЕ. Преведените средства са в размер на 690 000 лв.

По § 52-00 „Придобиване на дълготрайни материални активи“ са отчетени средства в размер на 36 700 лв., от които: 30 567 лв. за монитори, лаптопи и защитна стена, както и 6 133 лв. за климатик за сървърно помещение и система за контрол на достъпа.

По § 53-00 „Придобиване на нематериални дълготрайни активи“ са отчетени средства в размер на 27 817 лв., за закупуване на лицензи и софтуери, както и надграждане на УЕБ базирана информационна система за специализирана администрация.

ОПЕРАЦИИ С ФИНАНСОВИ АКТИВИ И ПАСИВИ

Към 31.12.2020 г. наличностите по банковите сметки в БНБ по § 96-00 са както следва:

Отчетна група „Бюджет“:

- §§ 96-01 „Остатък по левови текущи сметки на бюджетни организации в БНБ от предходния период“ в размер на 50 756 141 лв.

- §§ 96-07 „Наличност по левови текущи сметки на бюджетни организации в БНБ в края на периода“ в размер на минус (-) 50 856 347 лв.

Фондът представя отделен тримесечен отчет за касовото изпълнение на операциите и наличностите по сметките за чужди средства, изготвен във формата на макета на Б-3, с код 33. В коз 33 Фондът отчита откритата сметката за чужди средства в изпълнение на чл.36к, ал. 1 и 2 от ЗЕ и открита набирателна сметка, в която се съхраняват внесени депозити и гаранции по реда на чл. 36ж от ЗЕ и се отчита в отчетна група „ДСД“:

- §§ 93-10 „Чужди средства от други лица (небюджетни предприятия и физически лица) (+/-)“ в размер на минус 101 919 921 лв.

- §§ 96-01 „Остатък по левови текущи сметки на бюджетни организации в БНБ от предходния период“ в размер на 458 624 409 лв.

- §§ 96-07 „Наличност по левови текущи сметки на бюджетни организации в БНБ в края на периода“ в размер на минус (-) -356 704 488

ОБОРОТНА ВЕДОМОСТ

Оборотната ведомост и баланса към 31.12.2020 г. на Фонда са изготвени в съответствие с: указания дадени с писмо № 91-00-409/08.09.2015 г. на Министерство на финансите относно насоки за отчитане на средствата и операциите на Фонд „Сигурност на електроенергийната система“; ДДС № 20/2004 г.; ДДС № 9/22.12.2020 г. и Заповед № ЗМФ-1338/22.12.2015 г. на министъра на финансите.

Отчитане на постъпления от ПУДООС

Въз основа на предоставена от ПУДООС информация /писма/ за все още непреведените средства по Фонда съгласно чл. 57, ал. 1 от Закона за ограничаване изменението на климата, са направени счетоводни операции във Фонда по дебита на сметка 4679 „Разчети с други бюджети за събрани средства и извършени плащания“ срещу кредитиране на сметка 7041 „Касови приходи от такси и лицензии с данъчен характер“.

За извършените преводи от ПУДООС във Фонда са съставени счетоводни статии по дебита на сметка 5001 „Текущи сметки в левове, консолидирани в системата на единна сметка“ срещу кредитиране на сметка 4679 „Разчети с други бюджети за събрани средства и извършени плащания“.

Отчитане на постъпления от 5% вноски

Начисляване на приходите от ежемесечни вноски по чл. 36д, ал.1, т.1 от Закона за енергетиката на производителите на електрическа енергия и търговците, които внасят електрическа енергия и продават на пазара в страната се извършва:

- на начислена основа по дебита на сметка 4301 „Вземания от данъци, осигурителни вноски, такси и административни глоби и санкции“, тъй като съгласно чл.36е, ал.5 от ЗЕ вноските са публични държавни вземания, срещу кредит на сметка 7042 „Начислени приходи от такси и лизензии с данъчен характер“.

- на касова основа по дебита на сметка 5001 „Текущи сметки в левове, консолидирани в системата на единна сметка“ и по кредита на сметка 4301 „Вземания от данъци, осигурителни вноски, такси и административни глоби и санкции“.

Към 31.12.2020 г. просрочените вноски от задължените лица са осчетоводени по счетоводна сметка 9911 „Просрочени публични държавни вземания“.

Отчитане на лихви, върху 5% вноски

- на начислена основа по дебита на сметка 4303 „Вземания от данъци, осигурителни вноски, такси и административни глоби и санкции“, срещу кредит на сметка 7271 „Начислени приходи от такси и лизензии с данъчен характер“.

- на касова основа по дебита на сметка 5001 „Текущи сметки в левове, консолидирани в системата на единна сметка“ и по кредита на сметка 4303 „Вземания от данъци, осигурителни вноски, такси и административни глоби и санкции“.

Към 31.12.2020 г. просрочената лихва за забава е осчетоводена по счетоводна сметка 9911 „Просрочени публични държавни вземания“.

Отчитане на разходите на фонд „СЕЛС“

Начисляване на разходите за възнаграждения на щатния персонал по трудови правоотношения, на членовете на УС, на наети лица по извънтрудови правоотношения и разходите за осигурителни вноски и данък върху доходите на физическите лица:

- на начислена основа:

по дебита на сметка 6042 „Разходи за заплати и възнаграждения на персонал по трудови и приравнени на тях правоотношения“ и по кредита на сметка 4211 „Задължения към работници, служители и друг персонал – местни лица“.

по дебита на сметка 4211 „Задължения към работници, служители и друг персонал – местни лица“ и по кредита на сметки 759 „Трансфери за поети осигурителни вноски и данъци“.

по дебита на сметки 605 „Разходи за осигурителни вноски“ и по кредита на сметки 759 „Трансфери за поети осигурителни вноски и данъци“.

по дебита на сметка 7598 „Корективен трансфер за поети осигурителни вноски и данъци“ и по кредита на сметки 4659 „Разчети между бюджети, сметки и фондове за поети осигурителни вноски и данъци“ – начислените осигурителни вноски и данъци подлежащи на превод в бюджетната сметка на Министерство на енергетиката.

- на касова основа:

по дебита на сметки 4211 „Задължения към работници, служители и друг персонал – местни лица“/ 4659 „Разчети между бюджети, сметки и фондове за поети осигурителни вноски и данъци“ и по кредита на сметка 5001 „Текущи сметки в левове, консолидирани в системата на единна сметка“.

Към 31.12.2020 г. са начислени провизии за персонал по дебита на сметка 6047 „Разходи за провизии за персонал“ и по кредита на сметка 4230 „Провизии за бъдещи плащания към персонала“, съгласно т.19.7. от ДДС 20/2004г. за неизползваните към края на годината отпуски и ДВПР за 4-то тримесечие на 2020 г., което се изплаща февруари 2021 г.

Начисляване на разходите за издръжка на фонда:

- на начислена основа по дебита на сметки от гр. 60 „Разходи по икономически елементи“ и по кредита на сметка 4010 „Задължения към доставчици от страната“/сметка 4897 „Задължения към други кредитори – местни лица (приходно – разходни позиции).

- на касова основа по дебита на сметка 4010 „Задължения към доставчици от страната“/сметка 4897 „Задължения към други кредитори – местни лица (приходно –

разходни позиции) и по кредита на сметка 5001 „Текущи сметки в левове, консолидирани в системата на единна сметка“.

Начисляване на амортизации на дълготрайни активи:

- на начислена основа по дебита на сметка 6030 „Разходи за амортизации на нематериални дълготрайни активи“, сметка 6034 „Разходи за амортизации на машини, съоръжения, оборудване“, сметка 6035 „Разходи за амортизации на транспортни средства“, срещу кредита на сметка 2420 „Амортизация на нематериални дълготрайни активи“, сметка 2414 „Амортизация на машини, съоръжения, оборудване“ и 2415 „Амортизация на транспортни средства“.

Начисляване на разходите за плащания за покриване на разходи, извършени от НЕК ЕАД – Обществен доставчик, произтичащи от задължението му по чл.93а от Закона за енергетиката, както и плащания на премии на производителите от възобновяеми енергийни източници и от високоефективно комбинирано производство:

- на начислена основа по дебита на сметки 6441 „Субсидии и други текущи трансфери за нефинансови предприятия“ и по кредита на сметка 4291 „Задължения за предоставяне на текущи субсидии и капиталови трансфери“.

- на касова основа по дебита на сметка 4291 „Задължения за предоставяне на текущи субсидии и капиталови трансфери“ и по кредита на сметка 5001 „Текущи сметки в левове, консолидирани в системата на единна сметка“.

Към 31.12.2020 г. дължимата премии за месец декември по сключени договори за премии и искането на ОД са отразени по кредита на сметка 4976 „Коректив за задължения за субсидии, капиталови трансфери и здравно-осигурителни дейности“.

Начисляване на предоставени обезпечения по реда на чл.36ж, ал.3 от ЗЕ:

- на начислена основа по дебита на сметка 9214 „Получени гаранции и поръчителства“ и по кредита на сметка 9981 „Кореспондираща сметка за задбалансови активи“ при предоставяне на изискуемото обезпечение. Обезпечение се предоставят под формата на банкови гаранции и застрахователни полици.

- на начислена основа по дебита на сметка 9981 „Кореспондираща сметка за задбалансови активи“ и по кредита на сметка 9214 „Получени гаранции и поръчителства“ при усвояване или освобождаване на обезпечението.

Начисляване на сметката за чужди средства по чл.36к, ал.1 и 2 от ЗЕ:

През 2020 г. записвания са отразени на начислена основа по дебита на сметка 4502 „Вътрешни разчети между бюджет и сметки за чужди средства“ и по кредита на сметка 5001 „Текущи сметки в левове, консолидирани в системата на единна сметка“, съгласно указанията на МФ, дадени с писмо изх. № 04-07-249/01.02.2019 г.

ОБОРОТНА ВЕДОМОСТ на Отчетна група „Други сметки и дейности“

Отчитане на чужди средства

При постъпване на депозит по дебита на сметка 5001 „Текущи сметки в левове, консолидирани в системата на единна сметка“ и кредита на сметка 4831 „Временни депозити, гаранции и други чужди средства от местни лица“.

При възстановяване на депозит по дебита на сметка 4831 „Временни депозити, гаранции и други чужди средства от местни лица“ сметка и кредита на сметка 5001 „Текущи сметки в левове, консолидирани в системата на единна сметка“.

При захранване на сметката за чужди средства по чл.36к, ал.1 и 2 от ЗЕ по дебита на сметка 5001 „Текущи сметки в левове, консолидирани в системата на единна сметка“ и по кредита на сметка 4502 „Вътрешни разчети между бюджет и сметки за чужди средства“.

ПРИЛОЖЕНИЕ ПО Т.1.4. ОТ ЗАПОВЕД № ЗМФ – 1338/22.12.2015 Г. НА МИНИСТЪРА НА ФИНАНСИТЕ

Годишния финансов отчет (ГФО) на Фонда е изготвен в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството, Сметкоплана на бюджетните предприятия, Единната бюджетна класификация, ДДС № 20/2004 г., указанията на Министерство на финансите в ДДС 09/2020 г., други указания на МФ, както и Счетоводната и Амортизационната политика на фонда.

Формата и съдържанието на ГФО е в съответствие със Заповед № ЗМФ-1338/22.12.2015г. на министъра на финансите.

Счетоводната политика на Фонда е разработена при спазване на счетоводните принципи, дефинирани в чл. 26, ал. 1 от Закона за счетоводството. Счетоводната политика на Фонда представлява съвкупност от принципи, изходни положения, концепции, правила, бази и процедури, възприети от фонда за отчитане на неговата дейност и за представяне на информацията във финансовите отчети. Текущото счетоводно отчитане се организира по реда определен в Закона за счетоводство, Сметкоплана за бюджетните организации, индивидуалния сметкоплан и Счетоводната политика, съобразявайки се с основните

изисквания в счетоводната методология, като: законосъобразност и целесъобразност на разходваните средства, контрол върху правилното използване, съхранение и разходване на паричните средства и стоково-материалните ценности, предварителен контрол преди поемане на задължение и извършване на разход, документиране на счетоводните операции в момента на възникването им, хронологична регистрация и систематизиране на счетоводните записвания, синтетично и аналитично счетоводно отчитане, прилагане на индивидуален сметкоплан, осигуряване на вярна и точна информация за съставяне на периодичните и годишни касов и финансов отчет.

Фонда възприема стойностен праг на същественост за ДМА и НДМА - 1 000.00 /хиляда/ лв. без ДДС и 500 /петстотин/ лв. без ДДС за компютърни конфигурации и други подобни взаимосвързани активи. Актив на стойност под стойностния праг се отчита като текущ разход при придобиването му.

Програмните продукти се признават балансово като НМДА, независимо от стойността на която се придобиват.

Първоначално всеки дълготраен материален или нематериален актив се оценява по цена на придобиване, която включва покупна цена и всички преки разходи, свързани с придобиването на актива.

За последваща оценка на ДМА е приет препоръчителния подход.

При отписване на стоково - материалните запаси при тяхното потребление се прилага препоръчителния подход.

В изпълнение на ДДС 05/2016г. фонда е разработил Амортизационна политика, съобразена с изискванията на Счетоводен стандарт 4 „Отчитане на амортизациите“.

Съгласно Амортизационната политика са разработени и утвърдени индивидуални амортизационни планове на всички новопридобити активи през 2020 г. – материални и нематериални. Възприет е линейният метод на амортизация.

Съгласно Счетоводната политика фонда извършва обща провизия при регулярни вземания, произтичащи от обичайната дейност, за които може да се изведе тенденция и натрупан опит.

Прилага се двустранно – счетоводно записване. Счетоводната информация се обработва компютърно, при съставяне на постоянни информационни масиви чрез използването на програмен продукт WorkFlow.

При изготвянето на ГФО са осчетоводени всички активи и пасиви, включително задбалансови, както и всички приходи и разходи, отнасящи се за 2020 г.

Съгласно т.19.7. от ДДС 20/2004г. са начислени разходи за провизии на персонал, включващи неизползваните към края на годината отпуски. Върху сумата са начислени и задължителните осигурителни вноски за сметка на Фонда.

Съгласно т. 36.2 от ДДС 20/2004 г. е извършено провизиране на несъбираемите вземания.

Спазвайки принципа на текущо начисляване приходите и разходите за м.12/2020 г., но дължими през м. януари 2021 г. са начислени при спазване на изискванията на т. 49.1.1 и т.49.1.2 от ДДС 20/2004г.

Вземанията, които към 31.12.2020 г. не са погасени са отнесени в просрочие.

Със заповед на председателя на УС на ФСЕС е назначена комисия за извършване на инвентаризация на активите към 31.12.2020 г. Спазен е срокът на приключване на инвентаризацията до 15.01.2021 г. В резултат на работата комисията състави сравнителни ведомости и инвентаризационни описи. Не са установени липси, излишъци и негодни за употреба активи.

Извършена е инвентаризация на разчетите чрез анализ и фактическа проверка на вземанията и задълженията.

§1, т.1 от ДР на ЗЗЛД

Изготвил:

Деляна Захарисва, ръководител отдел „Финансов“